ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ @ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

(2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 526)

25 ਮਈ, 2021

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁੱਧਾ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ: ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਲਈ - ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ - ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਮਾਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ (ਅਰਥਾਤ, ਕ੍ਰਮ) ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973: ਐਸ.31(1) - ਆਯੋਜਤ: ਐਸ.31(1) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕ - ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕੇਟ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਪਰ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ (ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਜਾਵੇਗਾ ਦੂਸਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973: ਐਸ.220 - 'ਸਿੰਗਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ' ਸਿਧਾਂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸ.220 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਹੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 31(1) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ ਪਰ, ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਪਰ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ (ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਲੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10][639-ਬੀ-ਡੀ]

1.2 ਧਾਰਾ 31(1) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੇ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ. [ਪੈਰਾ 11][639- ਡੀ-ਈ]

ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਓਰੋ **(2015) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 302: [2015] 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 424-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**

1.3 ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਮਾਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਟੈਤੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ (ਅਰਥਾਤ, ਕ੍ਰਮ) ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 12][639- ਐਚ.; 640-ਏ-ਬੀ]

2. 'ਸਿੰਗਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ' ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 220 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕੋ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਜੁਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 'ਸਿੰਗਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14][640- ਈ-ਐੱਫ]

> *ਮਨੇਜ ਉਰਫ ਪੰਜੂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ* **(2014) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 153: [1996] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 532**; *ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਓਰੋ* **(2015) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 302: [2015] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 424**; *ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* **(2019) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 154: [2019] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 367-ਵਿਸ਼ੇਸ਼**
>
> *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* **(1996) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 384**; *ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ* **(2015) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 773: [2015] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 960-ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।**

3. ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵ, 2013 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ; ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਲਗਭਗ 13 ਸਾਲ ਅਤੇ 2 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਲਈ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵਾਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੈਦ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ 14 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 17][642- ਡੀ-ਈ, ਐੱਫ-ਜੀ]

> *ਮੁਥੁਰਾਮਲਿੰਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ* **(2016) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 313: [2016] 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 30-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ।**
>
> *ਓ. ਐੱਮ. ਚੇਰਿਯਨ ਉਰਫ ਥੰਕਚਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* **(2015) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 501: [2014] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 140-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।**
>
> *ਮੋਹਨ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ* **(2001) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 350**; *ਮੁਹੰਮਦ. ਅਖ਼ਤਰ ਹੁਸੈਨ ਉਰਫ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਹਿਮਦ*

ਭੱਟੀ ਬਨਾਮ ਕਸਟਮਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਰੋਕਥਾਮ), ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ **(1988) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 183: [1988] 2 ਸਪਲਿ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 747-ਵਿਲੱਖਣ.**

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2015] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 424	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 7.1**
[2019] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 367	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 7.1**
[2014] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ 140	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ**	**ਪੈਰਾ 7.1**
(2001) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 350	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 7.2**
[1988] 2 ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 747	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 7.2**
[1996] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 532	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 7.2**
(1996) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 384	**ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ**	**ਪੈਰਾ 7.3**
[2015] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 960	**ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ**	**ਪੈਰਾ 7.3**
[2016] 5 ਐੱਸਸੀਆਰ 30	**ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ**	**ਪੈਰਾ 7.5**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 526।

2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7399 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 21.02.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਪਾਈ ਅਮਿਤ, ਦੀਪਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਏ.ਐਲ., ਮਾਨਸਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਰੋਹਿਤ ਆਰ. ਸਾਬੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਨੂ ਪੁਰੋਹਿਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੰਖੁਰੀ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਵਨਾ।ਦੁਹੂਨ, ਸਤਯਮ ਟੰਡਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵਿਨੋਦ ਦਿਵਾਕਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸਰਵੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਘੇਲ, ਬੀ.ਐਨ. ਦੂਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਰਲਾਵਤਾ, ਐਡਵ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ:

<u>ਨਿਆਂ</u>

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 13.04.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਘੇਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ; ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 (' ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ ') ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 363, 366 ਅਤੇ 376(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

13 ਸਾਲ 2 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟੀ। ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ।

2.1 ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਸਬੰਧਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ 03.02.2008 ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 363 ਅਤੇ 366 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ('ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ ') ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ 2008 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 44 ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਟੀ.ਪੀ. ਨਗਰ, ਮੇਰਠ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ 13 ਸਾਲਾ ਬੇਟੀ, ਜੋ ਕਿ 15.01.2008 ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਗਈ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਫੈਮੁਦੀਨ ਉਰਫ ਫੇਰੂ ਉਰਫ ਸੋਨੂੰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 363, 366 ਅਤੇ 376 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 2008 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 575 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 5, ਮੇਰਠ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12.09.2008 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 363, 366 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ 376(1) ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

4. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ: 2,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 363 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ; 3,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 1 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ; ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 376 (1) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 1½ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗਾ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਸੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ @ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7399 ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕੀਤਾ

ਯਕੀਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਦਬਾਓ ਨਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ, ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, 21.02.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਅਰਥਾਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1) ਨੂੰ 5 ਮਹੀਨੇ, 3 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 376(1), 366 ਅਤੇ 363 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਦੌੜਦੇ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 363, 366 ਅਤੇ 376(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 376 (1), 366 ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 363 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

6. ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਸਨ, ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਮੇਰਠ, ਨੇ 14.03.2018 ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 10 ਵਾਰ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ ਅਤੇ 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋਈ ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

7. ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਪਾਈ ਨੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ('ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਸੀ') ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ।

7.1 ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ: (2015) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 302 ਅਤੇ ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ: (2019) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 154 ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ; ਅਤੇ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਪਰ, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੱਲਣਗੇ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ***ਓ. ਐੱਮ. ਚੇਰਿਯਨ ਉਰਫ ਥੰਕਚਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 501*** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

7. 2. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪਾਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਵੀ 'ਸਿੰਗਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ' ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 (1) ਅਤੇ 220 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ***ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ*** ਅਤੇ ***ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ*** ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ***ਮੋਹਨ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ (2001) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 350 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਖ਼ਤਰ ਹੁਸੈਨ ਉਰਫ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਹਿਮਦ ਭੱਟੀ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਕਸਟਮ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਰੋਕਥਾਮ), ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ (1988) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 183; ਅਤੇ ਮਨੇਜ ਉਰਫ ਪੰਜੂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜਃ (2014) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ.*** 153 ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. 3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ***ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 384 ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ (2015) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 773*** ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 363,366 ਅਤੇ 376 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

7. 4. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 13.04.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਲਾਭ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. 5. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪਾਈ, ***ਮੁਥੁਰਾਮਲਿੰਗਮ*** ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ: (2016) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 313 (ਪੈਰਾ 28), ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਯੋਗ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਉਤਸਾਹ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ 22 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੀ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹੋਵੇਗਾ।

8. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਏਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਦਿਵਾਕਰ ਨੇ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ।

8.1 ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਏਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਵਾਕਰ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੀਆਂ; ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਪਸੋ ਫੈਕਟੋ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ।

8.2 ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਏਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ; ਅਤੇ ਓ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੇਰਿਅਨ (ਸੁਪਰਾ)। ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਏਜੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਮੁਥੁਰਾਮਲਿੰਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

8.3 ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਏਜੀ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। , ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਏਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚੱਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣੀਆਂ ਹਨ।

9. ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 31(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਓ.ਐਮ. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਰੀਅਨ (ਸੁਪਰਾ): -

> "20. ਧਾਰਾ 31 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕੇਟ ਪਹੁੰਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ।
>
> 21. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਵੇਕ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਵਾਕ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

10.1 ***ਮੁਥੁਰਾਮਲਿੰਗਮ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਲੜੀਵਾਰ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ, ਉਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, -

> "23...ਇਸ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 31(1) ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਸੀ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਗੀਆਂ (ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ) ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਲੋ-ਨਾਲ…"

10.2 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31(1) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ ਪਰ, ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਪਰ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ (ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਲੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

11. ਧਾਰਾ 31(1) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ: -

> "11. ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ "ਇਕੋ ਸਮੇਂ" ਅਤੇ "ਲਗਾਤਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਜਾਂ/ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ "ਇਕੋ ਸਮੇਂ" ਚੱਲੇਗੀ ਜਾਂ ਉਹ "ਲਗਾਤਾਰ" ਚੱਲਣਗੇ।

12. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਮਾਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ

ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ (ਅਰਥਾਤ, ਕ੍ਰਮ) ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਈ।

13. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਛੱਡਣਾ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਧਾਰਾ 31(1) ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ***ਮੁਥੁਰਾਮਲਿੰਗਮ ਅਤੇ ਓ.ਐਮ. ਚੈਰਿਅਨ*** (ਸੁਪਰਾ). ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦੂਸਰੀ ਭੁੱਲ, ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ।

14. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੁੱਲਾਂ, ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ 'ਸਿੰਗਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ' ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 220 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਹੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਜੁਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, 'ਸਿੰਗਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14.1. ***ਮੋਹਨ ਬੈਥਾ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ', ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਕਟ ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ, 498-ਏ, 120-ਬੀ ਅਤੇ 406 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ***ਮੁਹੰਮਦ ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ*** (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋ ਜੁਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗੋਲਡ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1968 ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ 'ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ' ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕੋ-ਇਕ ਸੋਧ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 7 ਸਾਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। . ***ਮਨੇਜ ਉਰਫ਼ ਪੰਜੂ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੀ। ***ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 381 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਐਕਟ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸੀ। ***ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 279 ਅਤੇ 304 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। -ਇੱਕ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਹ ਫੈਸਲੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।

15. ***ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੀ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

17. ਅਸੀਂ ***ਮੁਥੁਰਾਮਲਿੰਗਮ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

17.1. ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, ਸੋਧ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। 2013; ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਲਗਭਗ 13 ਸਾਲ ਅਤੇ 2 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੀ ਹੁਕਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 433 ਅਤੇ 433ਏ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 55 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਮੇਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਲਾਈਨ ਹੈ (ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ)। ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੈਦ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ 14 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

18. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵਿੱਚ, ਲੁਭਾਉਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੋਸ਼

ਪੀੜਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੈਦ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 14 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦਾ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19.1. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 363, 366, ਅਤੇ 376(1) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਡਿਫਾਲਟ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

21. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ***ਨਾਗਰਾਜ ਰਾਓ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਦ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿ ਕੀ ਵਾਕ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669